1830. No. 76.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 21 SEPTEMBER

NOTIFICATIE.

WIJ GOUVERNEUR van *Vriesland.*

Gezien de Missives van Zijne Excellentie, den Heer Opperjagermeester van Zijne Majesteit, Opperhoutvester voor de Noordelijke Provincien, van den 25 Augustus en 13 September 1830, no. 42 en 91, betrekkelijk de opening der Jagt.

Gelet op het bepaalde bij art. 11 van de Wet, van den 11 Julij 1814, no. 79, zoo mede op de bepalingen vervat in Zijner Majesteits Besluiten van den 5 Julij 1823, no. 25 en 26.

Gezien de consideratien van Heeren Gedeputeerde Staten, over dit onderwerp, vervat in derzelver Resolutie, van den 31 Augustus 1830, no. $\frac{11}{103}$.

Brengen bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden:

Ten eersten: De groote Jagt voor het aanstaande saisoen, zal geopend worden met den *eersten* October eerstkomende; zullende de tijd der sluiting nader worden bekend gemaakt.

Ten tweeden: Niemand zal met de lange Jagt, meer dan *vijf* Hazen op één dag vangen, en meer dan *drie* dagen ter week mogen jagen.

Ten derden: Het schieten van Hazen anders dan in gereserveerde velden is voor dit jaar, verboden.

Ten vierden: De eigenaren van gereserveerde, geregistreerde en behoorlijk afgepaalde Jagtvelden, zullen binnen dezelve velden, de Hazen mogen schieten, en daartoe mede aan hunne Zonen en bij hun logerende tafelgasten, mitsgaders aan hunne Jagers, des de gemelde personen tot de Jagt met schietgeweer geregtigd zijn, verlof mogen geven, zonder zulks echter aan iemand anders te mogen permitteren.

Ten vijfden: Bij deze Jagt zullen alleen staande honden, doch geene brakken of andere bastaard of drijvende honden mogen gebezigd worden.

Ten zesden: De afpalingen van geregistreerde Velden, zullen stiptelijk, volgens art. 16 der Wet, van den 11 Julij 1814, moeten geschieden, op de uithoeken der Landen, en zal wijders tusschen deze uithoeken, ter distantie van ongeveer vierhonderd vijftig tot vijfhonderd Nederlandsche ellen een paal moeten worden geslagen.

Ten zevenden: De overtreders dezer bepalingen, zullen incurreren de boeten en straffen bij art. 7 en 14 der Wet, van 11 Julij 1814, vastgesteld.

En op dat deze kome ter kennisse van een iegelijk die daarbij eenig belang heeft, zal dezelve, op de gebruikelijke wijze, in de Provincie worden afgekondigd en aangeplakt.

De Gouverneur,

Leeuwarden, den 18 September 1830. VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

PRUISSEN.

BRUNSWIJK, *den* 10 *September.* De rust is hier thans wederom hersteld en men vreest voor geene verdere storenissen. Reeds gister hebben zich de landstenden verzameld, en eene uitnoodiging aan den hertog Wilhelm (broeder van den gevlugten hertog) die zich thans in Berlijn op houdt, om het hoog gezag der Regering te aanvaarden, ligt ter onderteekening gereed, en zal dezen avond verzonden worden. Niemand zal het toegeven, dat hertog Karel ooit weder den troon beklimme. Onder de papieren die ten gevolge der plundering onder het volk zijn verspreid geraakt, bevindt zich ook eene naamlijst der personen die tot de geheime politie behoord hebben, en onder welke lieden gevonden worden, van welke men het nooit zoude gedacht hebben.

P.S. Zoo even, namiddag 3 ure, rijdt hertog Wilhelm, die in allerijl van Berlijn gekomen is, geheel eenvoudig gekleed reeds met een groot gevolg van militaire opperofficieren en burgers door de straten. Morgen wordt er geïllumineerd.

De staatsraad *v. Bosse*, gewezen president der geheime politie, is heden onder eene sterke bedekking van burgerwachters en huzaren over de grenzen gebragt, en hem aangezegd geworden van, op straffe des doods, nooit weder zijne voeten op Brunswijks grondgebied te zetten.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 15 *September.* Een, den 25 Augustus, uit Petersburg vertrokken courier heeft de tijding aangebragt dat de Keizer van Rusland last had gegeven, om alle de onder de driekleurige vlag varende schepen in de Russische havens binnen te laten, en dat Z. M. verklaard had, omtrent de erkenning van het tegenwoordig Fransche gouvernement, juist te zullen handelen als de andere mogendheden.

Ook zijn er heden depeches aangekomen, welke de formele erkenning van ons gouvernement door Oostenrijk hebben aangebragt.

Heden zijn de fondsen, ter beurze, op eene schrikbarende wijze gedaald. Zonder deze daling aan eenig afzonderlijk gerucht te willen toeschrijven, zullen wij de onderscheiden geruchten mededeelen, welke heden, zoo ter beurze, als aan de ministerien, in omloop waren: — Het voorname doel der zending van prins *Talleyrand* naar Engeland zou zijn, om, met *Karel X*, over den afstand van den hertog van Bordeaux te onderhandelen. Men zegt, dat Engeland gereed is, om een leger in de Nederlanden te zenden. Sommige willen, dat de geneigheid van Rusland ten onzen opzigte nog twijfelachtig wezen zou.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den* 16 *September.* Gisteren is op het stadshuis eene raadsvergadering gehouden, waaraan een kapitein, een onder-officier en een garde van elke sectie hebben deel genomen. Men heeft daar besloten dat er een adres aan de afgevaardigden der Zuidelijke provincien zou afgezonden worden. Het opgestelde adres bevatte onderscheiden punten, waarvan de voornaamste waren, het aan die afgevaardigden gerigte verzoek om Z. M. te smeken de Hollandsche troepen, die op dit oogenblik in onze gewesten gestationeerd zijn, toch onverwijld naar hunne garnizoens-plaatsen te doen terug trekken, en om het beginsel der scheiding tusschen Zuid en Noord vol te houden.

Deze ochtend zitting is zeer onstuimig geweest, uithoofde van de zonderlinge voorstellen, welke door onderscheidene lieden gedaan werden. Den heer *van de Weijer* en andere leden van het committé gelukte het echter de rust te herstellen, en verzetteden zich er tegen dat in het vervolg dergelijke voorslagen gedaan wierden.

De zitting duurde tot omstreeks 3 ure. De sektien hadden uit hun midden eene kommissie tot het opstellen van het adres benoemd, hetwelk ten 6 ure des avonds aan de vergadering moest voorgelegd worden. Deze avondzitting liep in de beste orde af. De heer *van de Weijer* gaf, na den president geraadpleegd te hebben, op nieuw het vaste besluit te kennen van geen onrustwekkend voorstel te gedoogen. Het adres werd eenpariglijk aangenomen.

Eene deputatie van verscheidene lieden, die zich uit eigen beweging hadden aangeboden, is door den raad der burgerwacht gekozen geworden om dit adres naar den Haag te brengen. Deze deputatie is derwaarts afgereisd.

Op het plein van het stadshuis hadden zich talrijke en ongeduldige volkshoopen verzameld. De heeren *de Hoogvorst* en *van de Weijer* hielden hun eene redevoering en maakten hun met het besluit der vergadering bekend; na deze aanspraak werden zij met algemeen gejuich begroet. Een kwartier uurs daarna heerschte op het plein de volkomenste rust.

Behalve het ten stadhuize aangenomen adres is het volgende, door eene vergadering van aanzienlijke Brusselsche burgers opgestelde en bediscutieerde stuk in den loop van den dag door een groot aantal lieden onderteekend geworden:

De ondergeteekenden, ingezetenen van Brussel, Luik, Leuven, Luxemburg, Namen, Neufchateau, Aalst, St. Truijen, Roulers, Tirlemont, Jodoigne, Dinant, Thielt, enz.

Gezien de aanspraak van den troon, en overwegende het van uur tot uur dreigender wordende gevaar van eenen burgerkrijg, de ellende en het steeds toenemende verval der handeldrijvende en arbeidende volksklassen.

Zoo smeken zij hunne gedeputeerden om al hunne pogingen in het werk te stellen, ten einde in het antwoord-adres aan den troon, of in eenig ander stuk, met de meeste kracht op het beginsel van scheiding tusschen Noord en Zuid aan te dringen; en ter zelfder tijd de verwijdering der in de Belgische provincien gelegerde Hollandsche troepen ten sterkste te verzoeken.

Indien hunne pogingen de eenige waardoor vrede in onze gewesten kan bewaard worden, het gewenschte doel niet bereiken, zoo verzoeken de ondergeteekenden hunne afgevaardigden om in hun midden terug te komen, gelijk een groot aantal hunner reeds in den beginne het voornemen hadden te kennen gegeven.

Dit stuk is in minder dan vier uren met eenige honderd handteekeningen bedekt geworden en naar 's Gravenhage gezonden.

ANTWERPEN, *den* 16 *September.* Sedert dezen middag bevindt Z. K. H. Prins *Frederik* zich weder binnen deze stad.

'sGRAVENHAGE, *den* 16 *September.* Heden zijn de leden der Tweede Kamer in de sectien vereenigd geweest, ten einde de Koninklijke boodschap van den 13 te overwegen.

Gisteren zijn verscheidene leden van de Tweede Kamer, uit de Zuidelijke provincien des Rijks, als de heeren *de Gerlache*, *de Brouckère* en anderen, bij den Koning ten gehoor geweest. Z. M. heeft zich gedurende een zeer geruimen tijd met hen onderhouden.

Z. M. heeft, bij gelegenheid van het huwelijk van H. K. H. Prinses *Marianne*, aan de armen dezer residentie de aanzienlijke gift van *tien duizend gulden* geschonken.

De audientie, welke gisteren morgen ten half elf ure begonnen is, heeft tot half zeven uren geduurd.

Van den 17. Bij het departement van oorlog heerscht thans veel werkzaamheid. Een groot aantal personen is tot den rang van tweeden luitenant bevorderd. De generaal *Howen* is bevelhebber geworden van de vesting Mons; de generaal *George* van de vesting Yperen.

Heden is de Tweede Kamer niet in het openbaar vergaderd geweest.

Heden is de commissie der Tweede Kamer, welke belast is met het opstellen van een adres van antwoord op 's Koning aanspraak, vergaderd geweest. Naar men zegt is het voorstel van adres in gereedheid en zal hetzelve morgen, na het eindigen der openbare zitting, in committé-generaal door de kamer worden overwogen.

De afdeelingen der Kamer hebben heden hare beraadslagingen over de door de regering voorgestelde vraagpunten voortgezet.

Men verneemt, dat Z. M., onder andere ook op den daartoe eenparig te kennen gegeven wensch der gekwalificeerde kollecteurs te Amsterdam, 'sGravenhage en Rotterdam, bepaald heeft, dat de 5de klasse der 150ste loterij, in plaats van te Brussel, alhier ter stede zal getrokken worden.

Men verneemt, dat de personen, welke aan hunne verpligting van de nationale militie hebben voldaan, en het Vaderland in de tegenwoordige gewigtige oogenblikken op nieuw begeeren te dienen, zich daartoe bij hunne gemeentebesturen kunnen aanmelden, hetgeen reeds door verscheidene personen geschied is.

Volgens bijzondere brieven uit Brussel, is het over het algemeen op den dag in die stad rustig, ja zelfs doodelijk stil; des nachts evenwel hebben van tijd tot tijd kleine bewegingen plaats. Alle winkels staan open, doch er wordt bijna niets verkocht, daar de werkzaamheden uit gebrek aan vertier en gemis van verzending, genoegzaam stil staan; daar er geene vreemdelingen meer zijn, en elk, die niet volstrekt in de stad moet blijven, dezelve verlaat. Bovendien heerscht er een groot geldgebrek. Twee derde der wisselbrieven zijn in de laatste veertien dagen geprotesteerd en weldra zal alle betaling ophouden, terwijl de bank niet dan schoorvoetend hare biljetten inwisselt. De heer *Previnaire* heeft zich, om al deze redenen, genoodzaakt gezien, dezer dagen *twee honderd* werklieden uit zijne fabrijk weg te zenden; een ander zeer voornaam fabrikant in zilverwerk heeft aan ruim veertig man derzelver afscheid moeten geven. Deze staat van zaken maakt den toestand van Brussel van dag tot dag bedenkelijker, en men is zeer beducht voor nieuwe ongeregeldheden, vooral om dat er nog van tijd tot tijd een aantal Luikenaren aankomt, welke zeggen tot bescherming der zoogenaamde vrijheid te willen medewerken, doch die grootendeels tot de allerlaagste klasse behooren, en van wie men zeer weinig goeds en zeer veel kwaads te vreezen heeft. Ten einde in de behoeften der werklieden, die zonder arbeid zijn, te voorzien, heeft de staf en de raad van de burgerwacht aangekondigd, dat er eene collecte aan de huizen zal gedaan worden. Deze collecte heet vrijwillig te zijn, doch bijzondere berigten melden, dat degenen, die weigeren daartoe bij te dragen, bedreigd worden, met geweld tot het geven van giften genoodzaakt te zullen worden. Tot het doen dezer collecte is eene commissie benoemd, onder welke men twee pastoors, den heer *van der Elst*, *Meeus* en den schilder *Navez* opmerkt.

De burgemeester van Brussel heeft die stad verlaten, nadat de commissie van veiligheid door den raad der stad, op den door haar voorgeschreven voet, benoemd is. Over deze benoeming hebben zware discussien in den stedelijken raad plaats gehad, en de burgemeester benevens drie raden hebben daar tegen geprotesteerd. Van toen af heeft de burgemeester begrepen, geen nut meer te kunnen doen, en heeft zich naar Antwerpen begeven.

De barricades in het midden der stad zijn voor een gedeelte opgeruimd; daarentegen worden de poorten van buiten en van binnen met de daarop uitloopende straten dagelijks meer en meer versterkt, met name de poort en straat van Laeken, de Rue Royale, de Schaarbeeksche poort, voor en achter welke verschansingen van aarde en eene gracht van buiten gemaakt zijn.

Van de commissie van veiligheid hoort men tot hiertoe weinig. Hoedanig evenwel haar geest zij, kan men opmaken uit een artikel, voorkomende in den *Courrier* van gisteren, waarin de eerste president van het hof, de procureur-generaal en de verdere regterlijke ambtenaren ernstig gewaarschuwd worden, zich niet verder van de Nederlandsche taal te bedienen, daar de commissie van veiligheid anders die magistraten zou dienen te verpligten, eindelijk *aan de wettige vorderingen* van eene geheele bevolking toe te geven. Dit is de vrijheid, welke de Brusselaren thans genieten; om zulk eene te verkrijgen, zijn oproer en brandstichting moeten gepleegd worden!

Te Leuven moet het er niet veel beter uitzien. *Van Meenen* en *Roussel* spelen aldaar bij voortduring de grootste rollen. Ook in die stad wordt geld van de ingezetenen onder allerlei bedreigingen afgeperst. Het gemeen moet aldaar nog minder in bedwang zijn dan te Brussel, en men vreest er voor schriktooneelen.

Volgens particuliere berigten uit Brussel, heden middag ontvangen, en Woensdag ochtend ten 6 ure geschreven, waarop wij vermeenen ons te kunnen verlaten, is de Koninklijke aanspraak, Dingsdag avond tusschen 5 en 6 ure, door eene buitengewone *Gazette des Pays-Bas* en door eenen buitengewonen *Courrier* aldaar bekend gemaakt. Kort daarop heeft eene groote menigte volks op de *Place de la Monnaye*, zich vóór den schouwburg vereenigd en onder een schrikkelijk misbaar en het uitbraken van allerlei scheldwoorden, de Koninklijke aanspraak *verscheurd* en *verbrand.* In de hoog gespannen woede, zwoer de menigte naar de bovenstad te zullen trekken, ten einde het paleis des Konings te slechten en te verbranden, en zou dit voornemen ongetwijfeld ten uitvoer zijn gebragt, zoo niet de gewapende burgerwacht ware tusschen beide gekomen, aan welke het gelukte, dit gedeelte der opstandelingen uiteen te drijven; zoodat des avonds ten tien ure de rust hersteld was, en gedurende den nacht, ten gevolge het aanhoudend patrouilleren, is bewaard gebleven.

De *Courrier* zwijgt er met opzet van; *le Belge*, daarentegen, komt er voor uit, dat er, bij het vernemen van den inhoud der Koninklijke aanspraak eene groote gisting is ontstaan; dat men dezelve op onderscheidene plaatsen heeft verscheurd; dat talrijke patrouilles de stad hebben doorkruist, en de rust daardoor is bewaard.

De voorvechters der zoogenaamde vrijheid hebben wederom een bewijs gegeven, hoe zij die vrijheid verstaan. De commissie van openbare veiligheid heeft den procureur des Konings, *Schuermans*, uitgenoodigd, zijne ambtbezigheden niet verder waar te nemen, en zich in dezelve te doen vervangen door een' zijner substituten, die minder de publieke opinie beleedigde.

De Prins *van Ligne* heeft voor zijne benoeming als lid der commissie van veiligheid bedankt, uit hoofde van den eed, waardoor hij aan den Keizer van Oostenrijk verbonden is. Ook de heer *Fr. de Secus* heeft die betrekking niet aangenomen, om dat hij noodzakelijk afwezend moest zijn. Op uitnoodiging der commissie, heeft de stedelijke regering, tot vervanging van den Prins *van Ligne*, den graaf *Vilain XIV*, uit Vlaanderen, benoemd. Deze graaf is eertijds lid van de Tweede Kamer geweest, waar hij, gelijk ook later, menigmalen blijken heeft gegeven van zijne overdrevene gevoelens.

Berigten, hier ter stede ontvangen, melden, dat ook in Saksen een opstand is uitgebroken, en dat de Koning van dat Rijk afstand zou hebben gedaan van den troon, ten voordeele van zijnen neef, die tot Koning zou zijn uitgeroepen. Intusschen maken de Duitsche dagbladen tot hiertoe van deze gewigtige gebeurtenis geene melding; zoodat dezelve bevestiging verdient.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Zaturdag den 18 *September* 1830.

Er zijn met den Voorzitter 101 leden tegenwoordig.

Na het lezen der notulen worden onderscheiden verzoekschriften ter tafel gebragt, doch door den Heer *Beelaerts* wordt voorgesteld, al diegene die betrekking hebben tot het onderwerp der tegenwoordige buitengewone zitting naar de Commissie te verzenden en de overige tot de gewone Zitting van October ter zijde te leggen.

De Vergadering vereenigt zich met dit voorstel en besluit dienovereenkomstig.

De Baron *van Sijtzama* vat alsnu het woord op, ter ontwikkeling van zijn vroeger aankondigd voorstel.

Dit lid doet een voorstel, ten einde de Kamer zich op het regte standpunt plaatse. Door de koninklijke boodschap is het aan de Kamer gebleken, zegt hij, dat er in sommige streken, oproer bestaat, gekenmerkt door plundering en brandstichting; dat men er het wettig gezag niet meer erkent en de regering der wetten met voeten treedt. Het is onbetwistbaar, dat zulk een staat van zaken gebiedend vordert dat er maat-regelen worden genomen, niet alleen om de rust te herstellen en de veiligheid van personen en eigendommen te verzekeren, maar ook om die op eene duurzame wijze te vestigen.

Na eenige ontwikkelingen over den tegenwoordigen toestand der gewesten, alwaar het oproer aanwezig is, en na inzonderheid het aandeel te hebben aangewezen, het-welk de dagbladen gehad hebben, om dezen betreurenswaardigen staat van zaken te verwekken, onderwerpt de redenaar aan de Kamer het volgende voorstel:

„ Dat de Kamer eerbiediglijk aan den Koning zoude verzoeken, dat het Hoogst-denzelven behagen moge de heeren ministers te gelasten Hem een omstandig verslag te doen, waarin de oorzaken zouden worden aangewezen, welke het oproer hebben verwekt.

„ Dat dit rapport melding moge maken van de gebeurtenissen, welke de onlusten hebben vooraf gegaan, van de gevolgen welke dezelve hebben gehad; met aanwijzing van de personen en daadzaken, welke tot aan den dag van de opstelling van het ver-slag mogten bekend zijn, alsmede van de middelen, welke zijn aangewend om de onlusten te dempen; en eindelijk indien het waar zij, gelijk men algemeen gelooft, dat men eenige dagen voor het uitbreken van het oproer de mogelijkheid daarvan heeft kunnen bevroeden, wat had behooren gedaan te worden, om hetzelve te voorkomen.

„ Dat Z. M. eindelijk mogt goedvinden dit rapport aan de Kamer over te leggen."

Ziedaar, vervolgde alsnu de heer *van Sijtzama*, het eenige middel, om ons in staat te stellen aan het gouvernement maatregelen voor te dragen tot herstelling en handha-ving van rust en orde.

Doch, indien het gouvernement het niet oorbaar mogt vinden, dit omstandig rap-port in zijn geheel aan de Kamer over te leggen; zoo meent echter de redenaar dat hetzelve, uit belang en tot het welzijn des vaderlands, zich daarin niet moest laten wederhouden, uit hoofde van namen en personen. — Voor het overige, zeide hij, is mijn oogmerk niet bij het doen van bovengemeld voorstel, in het minste de kracht-dadige maatregelen te vertragen, welke tot demping van het oproer mogten noodzake-lijk worden geoordeeld; mijn eenig verlangen is, mij in de mogelijkheid te stellen van met kennis van zaken en de voorzigtigheid, welke het belang der zake, de liefde voor het vaderland en de getrouwheid aan het doorluchtig huis, dat ons regeert, vor-deren, te handelen en een besluit te nemen. Ik ga zelfs verder, Edel Mogende Heeren! ik betreur het, dat men niet eerder tot krachtige maatregelen zijne toevlugt heeft genomen, waartoe die zoo lang uitgesteld? Hoe meer tijds er wordt verloren, hoe meer de goede geest der welmeenenden zal verzwakken, de geest van de kwa-lijkgezinden zal veld winnen, en men zich den ondergang en de schade van goede en getrouwe ingezetenen zal te beklagen hebben. En deze laatste hebben toch onbetwist-bare regten op de vaderlijke bescherming van het gouvernement. Zij verdienen meer-der in aanmerking te worden genomen, dan een handvol rebellen, die zeker om hunne gehechtheid aan dijnastie en het maatschappelijk verbond te toonen, de aanspraak, waarmede Z. M. deze buitengewone vergadering heeft geopend, in het oproerig Brus-sel hebben durven verbranden en vertreden, en zich zelve buiten de wet hebben gesteld.

Er zijn omstandigheden, waarin het beter is te handelen, dan te schrijven of te spreken: dit oogenblik is gekomen, men moet de plunderaars en brandstichters straffen: men moet de weldenkenden beschermen.

De orde en rust behooren alzoo door energieke maatregelen hersteld te worden, op-dat wij met kalmte en vrijheid over de dierbare belangen des vaderlands kunnen raad-plegen; hetgeen mij nu onmogelijk toeschijnt, daar een gedeelte van het koningrijk, met de bajonnet in de hand, gereed staat deszelfs verlangens te doen gelden.

Ik leg mijn voorstel op het bureau neder, en verzoek de Kamer de verzending daar-van naar de afdeelingen te bevelen.

De heer *van Dam van Isselt*, spreekt in dezelfde geest en vereenigt zich geheel met het voorstel van den heer *van Sijtzama*.

De Voorzitter vraagt of men zich vereenigt met het doen drukken van het voorstel en de verzending van hetzelve naar de afdeelingen. — Daartoe werd dan ook besloten.

Daarna wordt de openbare zitting opgeheven zonder bepaalden dag van bijeenkomst en vormt zich de Kamer in comitté-generaal.

De baron *de Stassart* is den 16 te Brussel aangekomen. Bij de Staten-Generaal is een brief ingekomen, waarin de heer *de Stassart*, als reden van zijn vertrek uit 's Gra-venhage, opgeeft, dat hij zeer verontrustende tijdingen wegens de gezondheid zijner echtgenoot had ontvangen.

DORDRECHT, *den* 17 *September*. (*Extract uit een' particulieren brief uit Maastricht, van den* 15 *September* 1830.)

De generaal *Cort-Heyligers* heeft op den 11 dezer op het onverwachtst St. Truijen doen bezetten, en de gemeenschap tusschen Brussel en Luik zoo niet afgesneden ten minsten belemmerd. Z. Exc. heeft te St. Truijen de gewapende burgers, met de ko-kardes, van het wachthouden verschoond, en verklaard, de rust zelf te zullen hand-haven. Den 13 heeft genoemde generaal een bataillon infanterie in de citadel van Luik geworpen, en daardoor den generaal *Boecop* in staat gesteld, meerder klem aan zijne voorstellen bij te zetten. Het dragen van kokardes of andere onwettige kleuren is door hem verboden; te St. Truijen en Tongeren verschijnen dezelve niet meer, en de rei-zigers, van Brussel en Luik komende, leggen dezelve af bij onze voorposten."

REDEVOERING van den Heer Mr. W. B. Donker Curtius, *uitgesproken in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, op Woensdag* 15 *September* 1830.

EDEL MOGENDE HEEREN!

In de gewigtige omstandigheden, waarin het vaderland zich bevindt, stel ik alle kleine bedenkingen ter zijde, en zal mij thans in het Fransch uitdrukken, opdat ik verstaan worde door hen, welke gewoon zijn, zich in die taal uit te drukken, en door wien ik thans ook vooral verlang verstaan te worden. Mijne ambtgenooten in het Noorden zullen mij hoop ik verschoonen, om den wil van mijne bedoeling.

Vreest niet, Mijne Heeren! dat ik u zal lastig vallen met lange redenen, of hoog-klinkende woorden, die mij minder dan immer welgekozen zouden toeschijnen.

Daarenboven zijn er gevallen, waarin de smart, de rouw, de verachting en de ver-ontwaardiging, zoo hoog klimmen, dat het onmogelijk is die gewaarwordingen onder woorden te brengen.

Ter zake dan: Ik verzet mij niet tegen het voorstel van onzen Voorzitter, om de Koninklijke boodschap, waarvan de reden is, naar het onderzoek der sectien te ver-zenden; maar het schijnt mij toe, dat de drang der omstandigheden zoodanig is, dat dit enkel renvooi niet volstaat.

En indedaad, waartoe strekt die boodschap? Om de meening der Kamer te verstaan over de vraag: of men veranderingen begeert in onze grondwet, en om, ingeval van toestemmend antwoord, bekend te worden met het beginsel dier veranderingen, hetzij eene afscheiding der twee deelen des Rijks, onder denzelfden schepter, hetzij de voortduring der innige vereeniging, onder het beheer eener gewijzigde grondwet.

Wat is het doel, hetgeen de Regering zich kan voorstellen, bij het vragen dezer meening?

Ongetwijfeld, om, ingeval van beslissing, in den een of anderen zin, in staat te ge-raken, om eene wet voor te stellen, overeenkomende met het doel van art. 229 der grondwet.

Immers het is, zoo door 's Konings redevoering van den Troon, als door de onder-havige boodschap, boven bedenking geworden, dat een der beweegredenen onzer te-genwoordige buitengewone zamenroeping, geweest is, om onze wenschen en verlan-gens, in dit opzigt, te kennen, en om dan het initiatif te geven, in den een of ande-ren zin; alles met het verder doel, om den rampzaligen staat van opstand en regering-loosheid, welke eenige gewesten des Rijks vernielt, te doen ophouden, en indien het mogelijk is, meer tevredenheid, meer rust en meer vastheid te verkrijgen, in de toekomst.

Men vraagt onze medewerking ter bereiking van dit dubbel doel. De spoedigst wer-kende middelen om er toe te geraken, zijn zeker verkieslijk.

De enkele verzending van deze boodschap naar de sectien, is die tot dat einde vol-doende? Ik meen van neen, en om het voorstel van een ander daarbij te voegen mid-del te regtvaardigen, dient mijne navolgende korte beschouwing.

Voorzeker kan het nuttig en belangrijk zijn, te onderzoeken, of *voor de toekomst* de Staat kan blijven bestuurd worden overeenkomstig onze grondwet. Maar, indien dat onderzoek moet gedaan worden, en voorzeker moet het zulks, volgens onzen eed, en zonder ons *allen meineedig* te doen worden, dan wordt volstrekt vereischt, dat wij allen, gelijk de Koning zelf, ons strengelijk houden aan de grondwettige vormen, voor dat onderzoek voorgeschreven, en welker handhaving wij bezworen hebben.

Die vormen nu bestaan (ik geloof dat het nuttig is ze te herinneren): 1. volgens artikel 229 der grondwet in de verpligting, om vooraf met gemeen overleg *eene wet* vast te stellen, welke de noodzakelijkheid van eenige verandering vestigt, en die dui-delijk *aanduidt en uitdrukt*, de verandering of bijvoeging, die bedoeld wordt; 2. vol-gens art. 230, in de verzending dier wet, naar de provinciale Staten, daartoe opge-roepen, opdat deze bij het gewoon getal leden dezer Kamer een gelijk getal buiten-gewone voegen. Eindelijk, in de zamenroeping dier dubbele Kamer, en in hare over-weging naar de voorgeschrevene vormen, bij ons in gebruik, en alzoo in een rijp en welberaden onderzoek, hetgeen een tijdsverloop vordert, waarvan de voortduring moeije-lijk vooraf te bepalen is, hoezeer men eene tijdsruimte van *drie* maanden voor de na-koming van alle die vormen eischende, zeker niet overdrijven zal, ook dan zelfs niet, wanneer wij, die met den Koning het initiatif moeten geven, allen de noodzakelijkheid

der wet erkenden, en het eens waren omtrent de te bepalen aand... anderingen.

Ik zal niet onderzoeken, hoe ver wij van die eenstemmigheid verwijderd ... weten allen, hoe sedert lang om veranderingen is geroepen, die men, onder den ... der grondwet, *herstel van grieven* noemde; hoe verschillend toen de manier van ... was, nopens het bestaan van die voorgewende grieven; hoe verschillend nopens ... noodzakelijkheid van derzelver herstel.

In eens barst een opstand uit, zonder dat eenige materieele daad van dwingelandij ... op het volk gedrukt heeft, uit het midden eener stad, meer bloeijende, dan elke andere. Ik zal als nog niet onderzoeken, hoe die opstand is aangespoord, aangebragt, geleid, ondersteund of goedgekeurd, noch door wie zij is beraamd, noch welke deszelfs eene ware bedoeling was: maar ook in eens, gaat uit het midden van dien opstand een meer bepaalde kreet uit, dan die nopens het herstel van grieven: de kreet, om eene algeheele omverwerping van den grondslag van ons staatkundig bestaan, hetwelk ... zelve niet geschapen hebben; de kreet eindelijk, om afscheiding van Regering tu... schen Noord- en Zuid, bij behoud van het regerend koninklijk huis.

Ik zal evenmin voor als nog onderzoeken, in welken ongrondwettigen vorm die kreet zich heeft doen hooren, ook van sommige dergenen, die gezworen hebben de grond-wet te zullen handhaven, noch hoe zij zich bevoegd en gemagtigd geoordeeld hebben om zich als het voorgewend orgaan der volkskreet voor te doen. — Ik zal niet aan-duiden de onbegrijpelijke ligtvaardigheid, waarvan zij het kenmerk draagt, noch ... moeijelijkheden die zich moeten opdoen, bij haar onderzoek, hetzij in verhouding ... de financiële aangelegenheden van het vereenigd Rijk, hetzij in verhouding tot de ver-dediging van het grondgebied, hetzij in opzigt tot de onderscheidene bronnen van be-staan der onderscheidene partijen. Maar altijd zal het waar zijn, dat wij allen, zoo velen als wij hier zijn, ons die onderscheiden onderwerpen voor den geest brengende zullen moeten overtuigd zijn, dat zich hier eene complicatie opdoet, zoo moeijelijk om op te lossen, dat die oplossing niet zal kunnen geschieden, dan na rijp en del... beraad, en dat de aanneming of verwerping, en in geval van verwerping, de wijzigin-gen in de grondwet te maken, zijn onderworpen aan vormen en onderhandelingen, ... altijd een meer of minder lang tijdsverloop zullen vorderen, en dat het niet is, do... eene enkele koninklijke verklaring, die men stoutelijk geëischt heeft, doch die in de daad een waarachtig *coup d'état* zou zijn, dat men tot hare oplossing kan geraken.

Nogtans schijnt de Regering geneigd te zijn, om ons op den weg dier vormen ... brengen, en ik weiger niet om mede te werken tot dit doel, met zoo veel spoed ... als die vormen toelaten.

Maar, in dit alles zie ik niets, dan de *toekomst*, en op zijn hoogste, (hetgeen God behage!) een middel van behoud en van rust in de *toekomst*; maar eene toekomst, ... wij niet kunnen scheppen door eenen tooverslag, en als door bezwering; en nogtans indien wij ons daarbij bepalen, dan wordt intusschen een deel des Rijks ten prooi ge-laten aan regeringloosheid, plundering, roof, brandstichting, openbare geweldenarij, verarming en algeheelen ondergang, indien de wettige orde er niet onverwijld wor... hersteld, en wij mogen op ons toepassen: „ *deliberante principe, perit patria*" — terwijl wij raadplegen, gaat het land ten gronde.

In dezen staat van zaken, die de minst helderziende kan doorgronden, vraag ik, ... het *voornamelijk* te doen moet zijn, om rustig en bedaard onzen toekomstigen staat-kundigen staat te vestigen? Of het toekomende ons meer moet ontrusten, dan het te-genwoordige? En of wij aan onzen pligt zullen voldoen, die eischt, dat wij de rege-ring met al die zedelijke en wetgevende kracht omringen, die van ons kan uitgaan, ... dien wij ons bepalen bij de oplossing der vraagpunten, vervat in de koninklijke bood-schap, en daarover beraadslagen in de wijsselijk voorgeschrevene langzame grondwet-tige vormen?

Neen! Mijne Heeren! en ik moet nog gelooven, dat elk die hier verschijnt, zo ... het niet is met het openlijk doel, om muiterij en regeringloosheid te verdedigen, ... zijn eigen belang moet haken naar het herstel der wettige orde in de streken, waar verwoesting en regeringloosheid haar gebied oefenen en den schepter zwaaijen.

Hoe tot dit doel geraken, hetgeen het *eerste* en *voornaamste* voorwerp der zorg van elk moet zijn, die belang stelt in het welzijn van den Staat? Ziedaar de drin-gendste vraag.

Het is mogelijk, dat de opening der grondwettige beraadslaging voor de toekomst, en de uitgedrukte bedoelingen des Konings, om toetestemmen, dat, wat grondwettig zal besloten worden, (en ziedaar alles wat hem zedelijk mogelijk is), het is moge-lijk, dat die opening eenigen oogenblikkelijken ingang zal oefenen op den geest; maar zij, die de zaken van nabij hebben aanschouwd, zij zelfs, die zich schuldig mogen gemaakt hebben aan de aansporing der onlusten, om welk doel dan ook te bereiken, zij eindelijk, die mogten hebben medegewerkt om den stroom lostelaten, zouden zij nu nog de zedelijke kracht hebben, om hem in zijne vaart te stuiten? Ik vrees, neen! en zoo zal dan nu reeds werkdadig vervuld worden mijne voorspelling, ten voor-leden jare gedaan, en toen door velen bespot „ dat, wanneer men eenmaal de massa ... „ in staatkundige aangelegenheden te hulp roept, men ze zonder moeite kan in bewe-„ ging brengen, maar dat het schier altijd onmogelijk is, dezelve op een bepaald „ punt te stuiten."

En indien dat zoo is, en de volksmenners en opstokers van den tweeden rang voort-gaan, met den stroom te voeden, en de dammen te breken, ten einde in het verbol-gen water te beter te visschen, welke zal dan niet de ontzettende uitslag worden vooral bij het naderen van eenen winter, die ons, na eenen onvoordeeligen oogst, na... dan ellende op ellende voorspelt. Dan voorwaar zijn de bewoners dier ongelukkige streken blootgesteld aan ontelbare en onuitsprekelijke verschrikkingen.

Welk moet dan het eenig krachtig middel zijn, om dien stroom te stuiten, eer hij alles verwoest, en allen, welligt de aanstokers het eerst, in den afgrond wegsleept.

Ziedaar, dunkt mij, de *voorname en eerste* vraag, die ons moet bezig houden.

Ik zie geen uitweg, dan de wettig aangevoerde kracht der wapenen; maar ik beslis de vraag niet ligtvaardig — nogtans eischt zij beslissing, en om er toe te geraken, sla ik voor, altijd appuijerende het verzenden der Koninklijke boodschap aan de sectien, om eene kommissie van *tien* leden te benoemen, genomen half uit de Zuidelijke, ... uit de Noordelijke afgevaardigden, om te overleggen en aan de vergadering voor te dra-gen, zoodanige maatregelen als in overeenstemming met de attributen der kamer, kunnen genomen worden, om de ingezetenen der plaatsen, waar de wettige orde is gescho... den, tot dezelve terug te brengen, en alzoo het grondwettig gezag, en de kracht de... grondwet die ook wij gezworen hebben *te handhaven*, te herstellen.

Ik zie ook de mogelijkheid van nuttige wetgevende bepalingen in dit opzigt in, ... het schijnt mij toe, dat niemand die medewerking kan weigeren, indien hij niet open-lijk wil verklaren, de voortduring der regeringloosheid te kiezen boven de wettige or-de, en dat wij door dit middel de Regering des Konings zullen omringen van eene zedelijke kracht, welke den eerbied moet inboezemen, zonder welke alle regering on-mogelijk wordt.

Ik weet niet, Edel Mogende Heeren! in hoe verre, om mijn voorstel formeel ... doen achten, stiptelijk zou gevorderd worden deszelfs nederlegging op het bureau. In allen geval is zulks door mij gedaan, en ik verzoek derzelver renvooi naar de sectien.

VERLANGT MEN DAN WAARLIJK EENE AFSCHEIDING IN HET ZUIDEN?

Op deze vraag zullen velen *ja* zeggen, en ten bewijze daarvan aanvoeren ... verklaarde wil der volksmenners te Brussel, door de regering der stad (vo-lens, volens) gesanctioneerd, — de eenstemmige geloofsbelijdenis van eenige leden ... Tweede Kamer, te Brussel bijeengekomen, en het onophoudelijk geschreeuw van som-mige leden der zoogenaamde burgerwacht en van eene hoop volks. — En niettegen-staande al deze en nog meerdere bewijzen dat men de afscheiding in het Zuiden ver-langt, meenen wij, op goede gronden, het dáárvoor te mogen houden dat men ... *niet* algemeen verlangt, en dat het beste deel des Volks, de kern der natie, de mid-*denstand* hartelijk wenscht dat Noord en Zuid vereenigd *blijven*. — Dat zulks het ge-val is te Gent, Antwerpen, St. Nikolaas, en meer andere plaatsen is buiten kwestie. Te Gent heeft men, als ware het, openlijk geprotesteerd tegen het regt dat men zich te Brussel heeft aangematigd, om, uit naam van geheel Belgie op de afscheiding aan te dringen. — Elders, wij meenen te Brugge, waar men zich door een der leden van de regering eerst had laten wegslepen, om mede te doen, is men eenpariglijk van dat besluit teruggekomen. — De Antwerpenaars verzetten er zich met alle kracht tegen, en zeggen willen, al ware het zelfs *alleen*, onder het Noorden gerekend blijven, om ... schriftelijke uitnoodigingen naar voorname steden in de Noordelijke Provincien, om alle deze plaatsen van daar tegen de afscheiding te petitioneren. Wij herhalen het, op alle deze plaatsen wordt de afscheiding *niet* verlangd, maar wij durven beweren dat dit ook het geval is te Namen, Luik en Brussel. In de beide eerstgenoemde plaatsen, hebben zich niettegenstaande de moeijelijkheid en het gevaar om met zijne gevoelens voor den dag te komen reeds stemmen tegen de afscheiding laten hooren. — Konde men te Namen, Luik en Brussel, op eene veilige plaats, de bezadigde, gegoede, fatsoenlijke en wel-denkende burgers, hoedanige er toch vele zijn, te zamen roepen, en hen, dat even-wel thans niet mogelijk is, de verzekering geven dat zij zonder eenig gevaar voor lijf en goed, onbewimpeld hunne meening konden zeggen; wij houden ons overtuigd dat een zeer groot en wel het beste deel des volks zich tegen de afscheiding zouden ver-klaren, en dat er eene kreet zoude opgaan: „ Leve de Koning! Weg met de Volks-verleiders." — Wat al bittere gal de *Courrier des Pays-Bas* dagelijks uitbrake, wel-ke onbeschaamde leugens dat schandblad uitkrame, hoe men de gemoederen door drogredenen tracht op te winden, het schemert der *geheele* bevolking dier drie aanzien-lijke steden toch niet, — en niet *allen* laten zich een rad voor de oogen draaijen. — De wijzen en goeden weten zeer wel dat de volmaaktheid die men zich in de toekomst van de

afscheiding belooft, wel bestaan kan in het ontstelde brein van oproerstokers en in de pennen van schaamtelooze leugenaars, maar dat ze nimmer verwezenlijkt zal worden. — Den stillen en vreedzamen welgezinde Burgeren van Brussel moge men reeds voor lang hebben wijs gemaakt dat Nederlands geëerbiedigde Koning, Braband stiefmoederlijk behandelde, — de Brusselaar die niet willens blind wilde zijn, sloeg slechts zijne oogen rondsom zich, — welvaart blonk hem allerwege tegen, en zelfs de stomme steenen en meeren spraken het luide uit: „ *Willem I*, was en is voor alle zijne onderdanen, veréénigd zoo zij zijn, een Vader des Vaderlands." Wat ook *de Celles*, *de Stassart*, *Hoogvorst*, *de Weijer*, en anderen, pogchende op hunne Vaderlandsliefde, werken en wroeten, beloven en aannemen, de Brusselaar die zijne gezonde zinnen heeft, ziet het met eigene oogen dat de Zuidelijke Provincien, blijft deze stand van zaken nog wat duren, een geopend graf te gemoet gaan, en dat reeds nu aan Brussel eenen slag is toegebragt welke zij in geene vijf en twintig jaren te boven kan komen. — En indien dit ongelukkige Brussel weder zal terugkeeren tot wet en orde en rust, dan zal de redding uit het Noorden moeten opdagen, want ofschoon het zich zelve heeft willen helpen, wroet het dagelijks meer en meer in eigene ingewanden, en welk verstandige zoude dan nu op eene afscheiding aandringen — eene afscheiding die nieuwe driften, in lichten laaijen vlam zet, en die voor Noord en Zuid, bij bedaard nadenken, verderfelijke gevolgen naar zich sleept? — Ja! zal Brussel, over eene reeks van jaren een deel der moedwillig vernielde welvaart kunnen terug bekomen, dan zal het juist moeten komen door deszelfs voortdurende vereeniging met het Noorden, want door die vereeniging is Brussel geworden wat het geweest — nooit te voren geweest is! — Welke kunstige middelen men dan ook moge voorstaan om de afscheiding gemakkelijk te maken, hoe men ook verzekere dat de voorwaarden wel zullen kunnen gevonden worden, die voorslagen en verzekeringen komen niet van het beste deel der Brusselsche Burgerij. — Het zijn wenschen en meeningen van sommigen, maar die geen lastbrief hebben ontvangen van die klasse van ingezetenen, die in eene zaak van zoo hooge aangelegenheid hadden behooren gehoord te worden. — En voor zoo verre sommigen last mogten hebben gegeven, was 't niet eene afdwongene verklaring, — door den nood afgeperst, geenszins het gevolg van innige overtuiging? — Zegt men dat er geene stemmen ter contrarie worden gehoord, — in geenen deele kan hier het spreekwoord gelden: „ Wie zwijgt consenteert." — Met het pistool op de borst verleert men het spreken wel, en die vrouw en kinderen lief heeft, en have en goed te verliezen heeft, dwingt zich tot zwijgen om dat spreken hem in deze oogenblikken ongelukkig zoude maken, terwijl men geene tegenspraak dult; want de zaak der volksmenners kan de toets van een bedaard en onpartijdig onderzoek niet doorstaan, — en de ondervinding zal het leeren, wanneer vroeg of laat, misschien nog wel op der Brusselaren bede, de troepen binnen hare muren rukken, dat er een gejuich opgaat: „ God lof! God dank! Alles blijve maar bij het oude, en wij zullen den Koning zegenen."

Wat spreekt men van afscheiding? Is een opgeraapt idé van sommige heethoofden, waarvan vroeger geene kwestie was, de uitgedrukte wil des volks? — Of is *dat* het Volk, hetwelk leeft van plundering en roof, dat vernielt en verbrandt en niets te verliezen hebbende, alles wagen kan? — Is het plan van afscheiding in het Zuiden door bedaarde en bedachtzame menschen, in bedaarden gemoede, gedurende den daartoe noodigen tijd, gewikt en gewogen? — In geenen deele! — Eensklaps hebben de raddraaijers het over dien boeg gewend, misschien wel om eene echappade te maken, daar zij met den boedel verlegen raakten. — Onsterfelijken roem hebben zij zich verworven! — De belasting op het gemaal en geslagt zijn dan nu afgeschaft, want ze waren immers ondragelijk, — maar brood en vleesch zijn intusschen tot ongehoorde prijzen geklommen, en God weet! misschien komt daaraan volslagen gebrek. — Men spreekt van afscheiding, maar is de inblazing en de stem van twintig of dertig aanvoerders het volksgevoelen en de volksstem? — Waarlijk! evenmin als het verlangen van weinige fatsoenelijke en achtbare Ingezetenen van Amsterdam, die hunnen wensch tot afscheiding te kennen gaven, mag gerekend worden de wensch van de meerderheid der Amsterdammers te zijn. In beide gevallen neme men geen zoo klein gedeelte voor het geheel. — En wat men ook schrijve, spreke en schreeuwe, wij blijven er bij, tot zoo lang er geene betere bewijzen geleverd worden: „ De afscheiding wordt zelfs te Brussel, Luik en Namen *niet* verlangd door het beste deel der burgerij, en onze brave Koning heeft ook in het Zuiden eene plaats in veler harten, en ook in het Zuiden zullen er zijn, die hartelijk wenschen dat welverdiende straf het hoofd der schuldigen treffe, en die in stilte het gebed ten Hemel zenden:

O God! bewaar den Koning lang,
Bewaar hem ook voor ons.
Herstel de rust zoo wreed verstoord,
Veréénigd blijf het Zuid en Noord."

DE SCHEIDING.

EEN LEERZAAM VERDICHTSEL.

Een welige Eik, pas vijftien jaren oud,
Werd daagslijks meer, de sieraad van het woud;
De vruchtbre grond, die zijnen wortel voedde
De trouwe zorg, die hem voor schade hoedde,
Bevorderden zijn' bloei; zoo dat de felste orkaan
Vergeefs haar kracht verspilde, om hem ter neêr te slaan. —
Doch 's menschen dwaasheid kent geen palen,
Zij waant, van dezen Eik, nog meerder nut te halen
Wanneer zijn schoone stam door midden wordt gekloofd,
Op éénen wortel blijft en onder 't zelfde hoofd. —
Een morrende adeldom door priesterlist gedreven,
Verleidt een muitziek volk tot zulk een snoode daad: —
Straks steekt een zuiderstorm geweldig op; te laat
Helaas! ziet Bat en Belg 't gevolg van 't vuilst verraad:
De boom stort krakend neêr; — verdort — beroofd van leven
Ligt hij — den mierenzwerm der Gaulen prijs gegeven.

Wij voegen hierbij het navolgende Soldatenliedje, dat tot tegenhanger der Patriotsche liedjes van Brussel kan strekken, en hetwelk in Antwerpen met duizende exemplaren onder de menigte is en van daar naar het leger is gezonden:

NEDERLANDSCH SOLDATENLIED.

Wijs: *Ein freis Leben führen wir.*

Ik ben een Nederlandsch soldaat
(Dit heb ik eens gezworen),
Die wars van oproer en verraad,
Het vaderland ten dienste staat,
En 's Konings troon wil schoren.

Ik zweer het nog met hart en mond,
God doe dien eed beklijven!
Oranjes stamhuis, Neêrlands grond,
Dien grond waar eens mijn wiegje stond,
Zal ik getrouw steeds blijven.

Ja 'k wil aan Vorst en Vaderland,
Mijn jeugdig leven wijden,
En wordt dit erf eens aangerand,
Dan zal ik trouw, mijn eed gestand,
Voor Land en Koning strijden.

Trekt Neêrlands leger dan te veld,
Met *Willems* dappere zonen,
Dan wil ik mij een moedig held,
Die stout den vijand tegensnelt,
En hunner waardig toonen.

Een oud Soldaat.

Hoofdbestuurders en Commissarissen der onderlinge Maatschappij onder de Zinspreuk: „ *Tot Heil der Vrouwen!*" brengen door deze ter kennis van de belanghebbenden, dat eerstgemelden in de onmogelijkheid verkeeren de Algemeene Vergadering over dit jaar binnen den bij *art.* 10 van het Reglement voorgeschreven termijn te doen bijeenroepen, naardien, hoezeer het rapport der in die van den 6 Augustus 1829 benoemde Commissie tot herziening van het Reglement bijna gereed is, dezelve Commissie evenwel heeft gemeend nadere inlichtingen te moeten vragen van de door Hoofdbestuurders en Commissarissen in der tijd benoemde deskundigen; terwijl het hun ook is voorgekomen, dat andere redenen het voor de meeste leden thans verkieselijker maken, om de Algemeene Vergadering tot een geschikter tijdstip uit te stellen. — Zij durven evenwel de verzekering geven, dat dezelve Vergadering in den loop dezes jaars zal worden gehouden: van het tijdstip waarvan de leden nader bij circulaire zullen worden onderrigt.

Leeuwarden, den 18 September 1830.
I. EEKMA, *President.*
H. R. HUIJSER, *Secretaris-Boekhouder.*

De Provinciale Commissie van Onderwijs in Vriesland, maakt bij dezen bekend, dat zij hare Najaars-Vergadering houden zal op Dingsdag den *twaalfden* October aanstaande en volgende dagen, in het Gouvernementshuis te Leeuwarden, en dat het Examen bepaald is op Woensdag den *dertienden* daaraanvolgende; wordende diegenen, welke voornemens zijn zich te laten examineren, verzocht daarvan *veertien* dagen te voren aan den Schoolopziener van hun District kennis te geven. Zij, die voor den *vierden* rang wenschen geëxamineerd te worden, kunnen zich ten dien einde bij den Schoolopziener van het District vervoegen; wordende door de Schoolopzieners van het 4de, 5de en 8ste District dit Examen op den laatsten Zaturdag voor de Vergadering afgenomen.

Alle Examinandi worden bij dezen aangemaand, om zich des Woensdags morgens ten *acht* ure dadelijk aan de Vergaderplaats der Commissie te laten vinden; zullende niemand, die na dien tijd zich aanmeldt, worden toegelaten.

Voorts worden de Examinandi herinnerd, dat geene Getuigschriften van goed gedrag worden aangenomen, dan die door het Plaatselijk Bestuur of door den Schoolopziener van het District zijn afgegeven, en dat ieder Examinandus zijnen ouderdom door een authentiek attest van geboorte zal moeten doen blijken; zullende de Examinandi, die naar den derden rang staan, bovendien moeten vertoonen een voldoend bewijs, dat zij gedurende het laatste jaar practisch onderwijs gegeven hebben in eene welingerigte School.

De Provinciale Commissie van Onderwijs voornoemd,
Franeker, den 14 September 1830. P. J. ROMAR, *Secretaris.*

De Leden van het tiende District der Friesche Bijbel-Afdeeling worden uitgenoodigd om op Donderdag den 30 September e. k., des namiddags ten 2 ure, eene Redevoering van den WelEerw. zeer Gel. Heer S. A. G. HUGENHOLTZ, Pred. te Dokkum, in de Kerk te dier stede, aan te hooren, en vervolgens te compareren ten huize van de Weduwe van *A. H. van der Werf.*

In naam van den heer President van bovengenoemd District,
J. P. BRUINWOLD RIEDEL, *Secretaris.*

, Getrouwd:
JORWERT, den 12 September 1830.
O. S. HOGENBRUG, en
J. P. KINGMA.

, Ondertrouwd:
K. SIJBRANDI,
beroepen Predikant bij de Doopsgezinden te Nijmegen, en
E. SWART.
AMSTERDAM, den 15 Septemper 1830.
Deze strekke tot algemeene kennisgeving aan Familie en Vrienden.

, Heden verloste van eene DOCHTER, GEESKE H. STELLEMA, geliefde Huisvrouw van J. H. v. STRATEN.
DOCKUM, den 8 September 1830.

, Heden verloste zeer voorspoedig van eenen ZOON, JOHANNA SIERSMA, geliefde Huisvrouw van J. F. TUINSTRA.
HARLINGEN, den 8 September 1830.
Men gelieve deze zoo wel als bijzondere als algemeene kennisgeving aan te nemen.

, Heden avond ongeveer zes ure verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, D. J. BAKKER, veelgeliefde Echtgenoot van
SNEEK, den 11 September 1830. J. VAN DER FEER.

LEEUWARDEN, den 16 September 1830. Heden beviel vrij voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, ANNA DRAISMA, geliefde Huisvrouw van
J. J. VAN VALKENBURG, *Apotheker.*
NB. Familie en Vrienden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Heden verloste voorspoedig van eenen ZOON, C. BLAUPOT, geliefde Echtgenoot van L. NOë.
LEEUWARDEN, den 19 September 1830.

, Heden voormiddag circa elf ure, overleed tot mijne en mijner Kinderen innige droefheid, na eene langdurende sukkeling, mijne deugdzame Echtgenoot en hunne teederhartige Moeder, AAGJEN GERBENS WESTERBAAN, in den ouderdom van twee en zestig jaren en twee maanden, waarvan zij een en veertig jaren de getrouwste gezellin mijns levens geweest is; mij nalatende acht Kinderen en achttien Kindskinderen; hopende en vertrouwende op christelijke gronden, dat zij dit tijdelijke met de eeuwige heerlijkheid moge verwisseld hebben.
SNEEK, den 6 September 1830. J. L. BAKKER.

, Heden overleed in den ouderdom van 65 jaren, onze waarde Moeder en Behuwdmoeder, ANTJE RINNERTS DE BEER, Wed. ABEL BOLHUIS.
HARLINGEN, den 13 September 1830.
R. BOLHUIS.
J. J. KIEL.
PS. *Familie en Vrienden gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere aan te nemen.*

, Heden morgen ongeveer 10½ ure overleed, onze eenigste lieveling, slechts den ouderdom van een half jaar bereikt hebbende.
ACKRUM, den 14 September 1830.
J. POSTHUMUSZ.
A. POSTHUMUSZ, Geb. KEIZER.

DEERSUM, den 19 September 1830. Heden avond ten 9½ ure overleed mijn waarde Broeder JOUKE LAUWRENS SCHILSTRA, in leven Mr. Timmerman alhier, in den ouderdom van vijf en zeventig jaren en zes maanden.
HOTZE L. SCHILSTRA.

Staat van de Middelprijzen der Granen en andere Objecten, welke in de eerste helft der maand September 1830, ter Markt der stad Leeuwarden zijn verkocht, volgens Nederlandsche Maat en Gewigt, zonder eenige belasting.

Tarwe, Witte	f 9 - 50	de Mudde.	Vleesch, Koe	f 0 - 32	het Pond.
Rogge	- 6 - 60	———	Vleesch, Schapen	- 0 - 24	———
Gerst, Vroege	- 4 - 40	———	Varkens-vleesch, Versch	- 0 - 33½	———
Boekweit	- 8 - 25	———	Varkens-vleesch, Gerookt	- 0 - 58½	———
Haver	- 3 - 25	———	Aardapp., Late	- 1 - 65	de Mudde.
Boter	- 0 - 82½	het Pond.	Zaad, Kool	- 13 - 62½	———

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 16 September 1830.
De Burgemeester, THIJS FEENSTRA.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 17 September 1830, f 33 : 50. KAAS, f 22 : 00 à 24 : 00.

De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge f 215 : 25 het Last. — Tarwe f 11 : 25 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 18 SEPTEMBER 1830.

NEDERLANDEN:					
Werkelijke Schuld	2½	pct.	49	a	50
Rest. Uitgestelde dito		„	1$\frac{3}{16}$	a	1¼
Kans-Biljetten		f	22½	a	22¾
Schuldb. Am. Sijndic.	4½	pct.	86	a	86½
———	3½	„	68½	a	69½
Domein Losrenten	2½	„	99½	a	99⅞
Aandeelen Handelm.	4½	„	82½	a	82¾
FRANKRIJK:					
Inschr. op 't Grootb.	3	pct.	68	a	68¼
Dito Certificaten	3	„		a	
ENGELAND:					
Geconsolideerde	3	pct.	87	a	87½
RUSLAND:					
Bij *Hope & Comp.*	5	pct.	97¾	a	98¼
Id. van 1828 en 1829	5	„	97¾	a	98¼
Inschr. op 't Grootb.	6	„	62½	a	63
Certificaten dito	6	„	63	a	63½
Dito te Hamburg	5	„	93¼	a	93½
Dito te Londen	5	„	93¾	a	94
POLEN:					
Aandeelen 1829		f		a	
DENEMARKEN:					
Te Londen 1825	3	pct		a	

SPANJEN:					
Te Londen 1822	5	pct.	16¼	a	16⅜
Perp. Rent. 1829 Par.	5	„		a	
Dito dito 1830 Amst.	5	„	41	a	41½
OOSTENRIJK:					
Bank, bij *Goll & Co.*	5	pct.	93	a	93⅝
Dito dito	4	„	81¾	a	82⅛
Certificaten	2½	„		a	
Metaliek	2½	„	47¾	a	48⅝
Dito	5	„	91½	a	91⅝
Dito te Londen	5	„		a	
Bank-Actien	3	„		a	
Aandeelen f 100 bij *Rothschild*		f		a	
Dito „ 250 bij dito	4	pct.		a	
NAPELS:					
Certificaten	5	„	60½	a	60¾
Dito in Londen	5	„		a	
GRIEKENLAND:					
Negotiatie te Londen.	5	pct	24	a	29
Oblig. Portugal	5	pct.		a	
„ Braziel	5	„		a	
„ Mexico	5	„		a	
„ Idem	6	„		a	
„ Columb. 1824	6	„		a	
„ Peru	6	„		a	

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD STAVOREN maken bij deze bekend, dat de gewone *JAARMARKT* dit jaar niet zal plaats hebben.

Burgemeester en Wethouders voornoemd, S. P. HAIJTEMA, *Bm.*
Ter ordonnantie van dezelven, S. G. SIEDZESZ, *Secrt.*

MR. NAUTA, openbaar Notaris, residerende te Rinsumageest, zal, voor zoo verre de 4 laatste perceelen aangaat, op bekomene regterlijke autorisatie en ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Bergum, op Zaturdag den 2 October 1830, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *Albert Jacobs de Vries*, Kastelein te Driesum, bij provisionele toewijzing, publiek bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene voor weinige jaren nieuw gebouwde STELPHUIZINGE, met BOOMEN en PLANTAGIE, staande en gelegen te Driesum, benevens 17 bunders 63 v. roeden zoo BOUW-, GREID- als MIEDLANDEN, insgelijks aldaar en onder Wouterswoude gelegen, in 12 perceelen, breeder bij Biljetten gespecificeerd; in gebruik bij *Albert Jacobs de Vries.*
2. Eene HUIZING, HOVING en HORNLEGER, staande en gelegen te Wouterswoude en aldaar gekwoteerd met no. 44, thans wordende bewoond door *Baukje Henricus Raap.*
3. 1 Bunder omstreeks 47 v. roeden BOUWLAND, aldaar gelegen.
4. 1 Bunder omstreeks 47 v. roeden GREIDLAND, aldaar gelegen.
5. 36½ v. roeden of eene Akker in de Kerkplaats van Wouterswoude en Driesum, zijnde BOUW. De vier laatste perceelen in eigendom toebehoorende aan de Erven van *Albert Roelofs Dantuma.*

Alles op St. Petri en den 12 Mei 1831 vrij te aanvaarden.

G. DUURING, J. C. MIJNSSEN, J. J. VERHOEFF, G. DUURING *Jr.* en G. A. C. DALEN *Jr.*, Makelaars te Rotterdam, als last hebbende van hunne Meesters, zullen, ten overstaan van de Heer Griffier van de Regtbank van Koophandel, na gedane aangifte conform de wet, op Donderdag den 23 September 1830, des voormiddags ten elf ure, in het Huis der Notarissen, aan de Gelderschekade, publiek verkoopen: 30 Okshoofden puike *Bretagne* HONIG; liggende als per Biljetten wordt aangewezen. Nadere onderrigting bij gem. Makelaars.

Notaris B. J. VAN ASSEN, te Workum, zal, op autorisatie der Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Sneek, als daartoe speciaal benoemd, ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Hindeloopen, publiek bij strijk- en verhooggelden, aan de meestbiedenden, presenteren te verkoopen:

1. Eene uitmuntend wel gebouwde en zeer sterke en hechte KOOPMANS HUIZINGE, benevens den TUIN en ERVE daartoe behoorende, staande en gelegen aan de groote zijde van de Wijmerts binnen Workum, geteekend wijk D, no. 60; tot 12 Mei 1831 bij *J. S. de Vries* als huurder in gebruik, en alsdan vrij te aanvaarden.
2. Een dito HUIS en ERVE, geteekend wijk G, no. 11, staande en gelegen aan het Zuid-end binnen Workum, bij de Weduwe van *H. Koets*, tot 12 Mei 1833 in huur, en alsdan vrij te aanvaarden.

Wie daaraan gading maakt, kome op Woensdag den 22 September 1830, des namiddags ten 3 ure, in het Logement *het Wapen van Amsterdam*, te Workum, bij de provisionele en definitive toewijzing.

De Conditien dezer verkoooping zijn intusschen te vernemen ten Kantore van gemelden Notaris.

De Notaris B. J. VAN ASSEN, te Workum, zal, op Vrijdag den 24 September 1830, des voormiddags ten 11 ure precies, in het logement de Groote Stal, te Workum, publiek, tegen gereede betaling, presenteren te verkoopen:

Plus minus 30 uitmuntend schoone VEULENS, zoo Hengsten als Merrien, van onderscheidene kleuren.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, residerende te Langweer, als hiertoe Regterlijk gecommitteerd, gedenkt, ten overstaan van den Heere Vrederegter in het kanton Lemmer, publiek, bij strijk- en verhooggeld, te verkoopen:

Eene ZATHE en LANDEN, staande en gelegen te Oosterzee, gekwoteerd no. 56, groot ongeveer 27 bunders 55 v. roeden 77 v. ellen en 73 v. palmen, zoo Weid-, Hooi- als Klijnland, thans in gebruik bij *Jan P. Dijkstra*; belendende ten Oosten *Klaas J. Muurling* c. s., ten Westen *Jogchum E. Boersma* c. s., ten Zuiden *Jelle Kolk*, en ten Noorden de Meer. Alsmede ongeveer 36¼ v. roeden HOOILAND, mede onder Oosterzee gelegen; hebbende onderscheidene naastlegers; Sint Petri en den 12 Mei 1831 vrij te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Woensdagen den 22 September 1830 bij de beschrijving, en den 6 October daaraanvolgende bij de finale toewijzing, telkens des namiddags ten twee ure, ten huize van *Cornelis van der Pal*, Logementhouder te Lemmer, en koope op Conditien dan voor te lezen, die inmiddels bij genoemden Notaris te vernemen zijn.

Faillissement van VAN OPPEN en GORTER.

R. H. VAN BURMANIA BARON RENGERS, Mr. W. W. BUMA en S. B. STIENSTRA, als definitive Sijndici in opgedacht Faillissement, presenteren, op bekomene autorisatie, ten overstaan van het Vredegeregt, door het ministerie van den Notaris Mr. S. S. WIJMA, te Harlingen, in het openbaar te verkoopen: Eene zeer nette in het jaar 1829 geheel gemoderniseerde HEEREN HUIZINGE, en een daaraan verbonden kapitaal hecht en sterk en sedert kort veel verbeterd MAGAZIJN, met twee Vleugels, TUIN en ERVE en verdere annexen, bekend onder den naam van *het Collegie*, staande en gelegen aan de Zuiderhaven te Harlingen, gekwoteerd wijk F, no. 11 en 74; het Woonhuis is op den 12 November 1830, en het Magazijn terstond na den finalen palmslag vrij te aanvaarden. Van den koopprijs is *f* 8008 : 98 betaalbaar in elf jaren, telkens een elfde met slechts 2½ percent interest en in Domein Losrenten aangenomen wordende tegen derzelver nominaal kapitaal.

Wie gading maakt, kome op Woensdag den 22 September 1830, in het Heeren Logement bij *D. Minnema*, te Harlingen, bij de finale toewijzing, des avonds ten zes ure precies. Conditien te vernemen bij de voorschreven Sijndici en Notaris.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 22 September 1830, des middags ten 12 ure precies, in de herberg Benthem, publiek presenteren te verhuren:

Vier stukken BOUWLAND, te zamen groot 6 bunders 61 v. roeden 38 v. ellen en 54 v. palmen, gelegen onder den dorpe Wijnaldum, tegenwoordig bij *Rients Watses Abma* als huurder in gebruik; Sint Petri 1831 vrij te aanvaarden, en zulks voor 7 achtereenvolgende jaren, op conditien, intusschen bij voorschreven Notaris te vernemen.

Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, zal, op Donderdag den 23 September aanstaande, des voormiddags ten negen ure, ten huize van *Sijmen Kisjes*, bij de Waag aldaar, publiek, bij boelgoed en gereeden gelde, presenteren te verkoopen:

Eenen properen INBOEDEL, bestaande uit een best eiken Kabinet, een fraaije staande Klok, Laadtafel enz., onderscheidene Bedden met toebehooren, Stoelen, Tafels, Spiegels en Schilderijen, Koper, Tin, Aarde- en IJzerwerk, eene aanzienlijke partij Porselein, Vrouwen Kleederen, Linnen en Wollen, en al hetgeen ten dage voormeld meer ter verkoop zal worden aangeboden.

De Notaris P. TADEMA, te Makkum, zal, ten overstaan van den Notaris B. J. VAN ASSEN, te Workum, publiek bij strijk- en verhooggelden presenteren te verkoopen:

1. Een uitmuntend stuk GREIDELAND, groot naar naam en faam één *bunder* 22 *v. roeden* 47 *v. ellen* en 88 *v. palmen*, *Tille Fenne* genaamd, gelegen aan de stad Workum, en bij *Fonger Tækes van der Pal* in huur, belast met 2 pondematen, 9 einsen, 6 penningen en 8 voeten floreen, voorts bezwaard met ordinaire verponding.
2. Een terp overheerlijk vruchtbaar BOUWLAND, gelegen in drie stukken bij den Rogmolen te Workum, groot naar naam en faam twee *bunders* 38 *v. roeden* 83 *v. ellen* en 98 *v. palmen*, door gemelden *Fonger Tækes van der Pal* als huurder gebruikt wordende, belast met 6 pondematen en 3 einsen floreen, en voorts met ordinaire verponding.
3. Twee stukken zeer schoon GREIDELAND, gelegen ten Oosten der stad Workum, *de hooge fenne* genaamd, te zamen groot naar naam en faam vijf bunders 14 *v. roeden* 41 *v. ellen* en 8 *palmen*, en thans nog bij *Bernardus Gerardus Koelman* in huur, bezwaard met 8 pondematen en 8 einsen floreen, en mede belast met ordinaire verponding.

Zijnde alle 3 perceelen op St. Petri 1831 in vrijdom te aanvaarden, en breeder bij Biljetten omschreven.

Wie gading maken, komen op Vrijdagen den 24 September en 8 October 1830, telkens des namiddags ten 3 ure, bij de voorloopige en finale toewijzingen, ten huize van den Logementhouder *C. F. Lohman*, in het wapen van Amsterdam te Workum.

Mr. L. J. HUBER, openbaar Notaris te Sneek, gedenkt, op Dingsdag den 28 September 1830, bij finale adjudicatie, ten huize van *Cornelis van der Wis*, in den Wijnberg te Sneek, des namiddags ten twee ure, bij verhooggeld, aan de meestbiedenden te verkoopen:

1. Eene alleruitmuntendste en vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE, HOVINGE, BOOMEN, PLANTAGIE en WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen te Westhem, de Huizinge gekwoteerd met no. 6, en de Landen groot 32 bunders en ruim 51¾ v. roeden, thans in huur en gebruik bij *Hotze Jacobs Rusticus*, tot St. Petri en den 12 Mei 1831, en alsdan vrij te aanvaarden.
2. Vijftien bunders en ruim 43⅞ v. roeden allerbest vruchtbaar GREIDLAND, met het kwoteel AANDEEL der HUIZINGE en SCHURE enz., gelegen over hoog en laag in eene Zathe en Landen, met Huizinge, Schure, Hovinge, Boomen en Plantagie c. a., staande en gelegen onder den dorpe IJsbrechtum, de Huizinge gekwoteerd met no. 3, en de Landen groot ter naam en faam 19 bunders en ruim 84 v. roeden, in huur gebruik bij *Sjeuke Jacobs*, Weduwe *Ijme Keimpes Schilstra*, tot St. Petri en Mei 1831, en voor den kooper op dien tijd vrij te aanvaarden.

Wie hieraan gading maakt, kome op voorschreven tijd, ter bovengenoemde plaats, en koope alsdan op voor te lezene Conditien, inmiddels te vernemen ten Kantore van genoemden Notaris.

Mr. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, zal publiek, bij verhooggeld, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

Eene moderne, sterke, ruime en net bebouwde HEEREN HUIZINGE, met ERF en BLEEKVELD c. a., staande en gelegen aan den Oostkant van de Suipmarkt te Sneek, en aldaar gekwoteerd met wijk 2, no. 91, Verpondings nummer 198, bestaande in onderscheidene proper behangen Vertrekken, hechte Zolder, luchtige Kelder, Keuken, Bleek, Erf en verdere annexen en gerijfelijkheden, laatst bewoond geweest door den Heere *H. Beck*; acht dagen na de finale adjudicatie kan de Kooper in het bezit van het gekochte treden.

Wie hieraan gading maakt, kome op Woensdag den 29 September 1830, des avonds ten 7 ure precies, bij den finalen verkoop, ten huize van *H. S. à S. van Heslinga*, Societeithouder te Sneek, en koope alsdan op voor te lezene Conditien, intusschen te zien ten Kantore van den Notaris voornoemd.

De Notaris J. ALBARDA, Hz., te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van den Koopman FREERK LIJSTRA, te Hallum, in een der Herbergen van den dorpe Stiens, welke nader zal worden genoemd, op Donderdag den 30 September 1830, des namiddags ten 2 ure, bij boelgoed verkoopen:

Acht kalve, vare en melke KOEIJEN, 6 WERKPAARDEN en ENTERS, 14 beste Drentsche VEULENS en 12 beste LAMMEREN.

LEES HIER. — De ondergeteekende verkoopt tegen civiele prijzen: HAVANNA HONIG, best in gebak, in het groot en klein, tegen contante betaling; als ook ongeraffineerde ZUIKERS. W. E. WITTEVEEN.

Sneek, den 14 September 1830.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Men is voornemens publiek bij verhooggeld te verkoopen:

Eene veruitmuntende en zeer wel gelegene ZATHE en LANDEN, staande en gelegen te Oosterzee, gekwoteerd no. 64, groot ongeveer 46 bunders, ... roeden zoo Weid-, Hooi als Klijnland, thans in gebruik bij *Haije Michiels de Jong*; belendende ten Oosten de Erven *Teunis Wiebes Haagsma*, ten Westen *Jan Kersten Kerstma*, ten Zuiden den Rijdweg en ten Noorden de Meer. Sint Petri en den 12 Mei 1831 vrij te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Vrijdag den 24 September 1830, bij de finale toewijzing, ten huize van *Harke Martens Koopmans*, Kastelein bij de brug te Echten, des namiddags ten 2 ure, en koope op Conditien dan voor te lezen, die intusschen te vernemen zijn bij de Notarissen T. S. VAN DER LEIJ te Langweer, WAUBERT DE PUISEAU te Lemmer en PEETING te Heerenveen.

De Notaris P. STEENSMA, te Minnertsga, zal, op Donderdag den 30 September 1830, des namiddags ten 1 ure, ten huize van *IJsbrand de Vries*, Kastelein in het Wagentje te Franeker, bij boelgoed en op crediet verkoopen:

14 Beste Amelander VEULENS, meest Merrien van onderscheiden haar, 2 kalve KOEIJEN, 2 twenter OSSEN en 2 twenter RIEREN.

VERKOOPING VAN BLOEMBOLLEN.

S. TULP, op de Tweebaksmarkt, te Leeuwarden, zal, ten zijnen huize, op Woensdag den 22 September 1830, ten elf ure voor den middag, ten overstaan van den Notaris Mr. ANDREÆ, aldaar, verkoopen: Eene uitmuntende sortering BLOEMBOLLEN, bestaande in dubbelde en enkelde Hijacinten, Trosnarcissen, Tijloosen, Duc van Toll, vroege dubbelde en late Tulipanen, Crocussen, Iriassen, Kroonimperialen, Ranunkelen, Lelien, enz., enz.; waaronder eene groote partij geschikt voor Potten en Glazen, om des winters in huis te doen bloeijen; waarvan de Catalogus bij *S. Tulp* te bekomen is.

Op gemakkelijke termijnen van betaling uit de hand te koop: Eene wel ter neringstaande *HUIZINGE* en *BAKKERIJ*, welke met goed succes wordt gedreven, staande en gelegen te Dockum, wijk C, no. 95, op den Lagen Weg, voorzien van drie Benedenkamers, Keuken, ruime Bakkerij en Zolders, Plaats, Regenwatersbak en Water achter Huis; ter keuze van den kooper te aanvaarden; te bevragen bij den eigenaar B. STRAATMAKER, Bakker aldaar.

Men presenteert uit de hand te verkoopen: Een *SCHUITESCHIP*, lang 19½ ellen, hol en wijd naar rato, met een beste nieuwe Mast en Wigt, twee beste nieuwe Ankers, en wat daar verder toebehoorende is; laatst door *Popke* en *Meinte S. van der Wal* bevaren; liggende te Terhorne, en waarvan nader inlichting te bekomen is bij RINSE D. KUIPER, Mr. Timmerman te Ackrum. *Brieven franco.*

UIT DE HAND TE KOOP, bij *M. L. RONDHOUT*, te Woudsend: Een beste TAANKUIP met koperen bodem, wijd en hol 1¼ Ned. el.

UIT DE HAND TE KOOP: Eene voor twee jaren best gemaakte SCHROEF, dik 1 el 2 palm, lang in scheppen 3 el; 4 goede RADEN van een Molen van 14 ellens roeden, alsmede een best ONDERHUIS, achtkant; te bevragen bij OTTE T. SCHUURMANS, Mr. Timmerman te IJlst; bij wien 4 *TIMMERKNECHTEN*, hun werk goed verstaande, direkt werk kunnen bekomen.

UIT DE HAND TE HUUR,

Om met 1 November aanstaande te aanvaarden: Eene HUIZINGE, staande te Harlingen, bekend onder den naam van het *Zeekantoor*, voorzien van een zeer ruimen Zolder, twaalf Boven- en Benedenkamers, twee Keukens, twee Regenwatersbakken, twee Pompen, een groote Kelder loopende onder het gansche Huis door, en verdere gemakken. Nader onderrigt te bekomen bij den Agent van het Domein te Leeuwarden.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De regter commissaris in het faillissement van *KLAAS JANS SIERSMA*, koopman te Dockum, roept bij deze op die crediteuren welke hunne pretensien bij het laatstgemelde termijn ter verificatie hebben aangeboden; om te compareren ter raadkamer der regtbank van koophandel, zitting houdende te Leeuwarden, op het voormalig Landshuis alhier, op *Maandag den elfden October e. k.*, des voormiddags ten *elf* ure, ten einde deze hunne schuldvorderingen met eede te bekrachtigen; verder worden alle de geverifieerde schuldeischers op bovengemelden tijd en plaats geconvoceerd, ten einde aan te hooren het verslag van den staat des boedels en hetgeen daarin door den provisionelen curator is verrigt, en voorts met den gefailleerde een accoord te treffen, of over te gaan tot het benoemen van eenen definitiven curator.

De regter commissaris voornoemd,
E. R. v. W. RENGERS.

LEES HIER. Door dien de ondergeteekende, door het gemis van zijn gehoor, genoodzaakt is een BEDIENDE tot het uitoefenen van zijne Kruideniers Affaire te gebruiken, en tot dus ver door zijn Zoon *JACOB R. SCHAAP* hierin geadsisteerd is geweest, doch daar die voornemens is op zich zelven te handelen, zoo maakt de ondergeteekende bij deze aan alle zijne Begunstigers en Kooplieden bekend, dat bovengenoemde Zoon hiertoe voortaan niet meer zal gebruikt worden, en dat dus ieder een in het vervolg voor zijne eigen handelingen aansprakelijk zal zijn.

NB. De ondergeteekende verzoekt zeer vriendelijk aan zijne geëerde begunstigers, dat zij voortaan hunne geëerde gunst en vriendschap zullen aanbevelen, en belooft eene prompte en civiele behandeling. R. J. SCHAAP.

Joure, den 10 September 1830.

De ondergeteekende ZADOCK SALOMON POLACK, door Zijne Moeder belast met de waarneming van alle werkzaamheden en geheel bestuur der firma S. M. POLACK, handelende in Droogerijen, Specerijen en Verfwaren, te Leeuwarden, berigt bij deze, dat hij door de Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in deze Provincie, in dato den 6 dezer maand, is geëxamineerd, en als Droogist is toegelaten. — En daar hij bij voortduring de affaires voor zijne Moeder onder de firma S. M. POLACK zal blijven besturen, en aldaar ten huize woonachtig is, zoo verzekert hij, dat alles door hem zal worden aangewend, wat mogelijk is, om met de meeste naauwkeurigheid dezen handel te drijven, en de geëerde begunstigers ten besten te behandelen. Z. S. POLACK, *Droogist.*

Leeuwarden, den 9 September 1830.

Met consent van het Bestuur van Haskerland, gedenkt de Wed. ZEVERIJN, benevens eenige Liefhebbers van hare Societeit, onder de zinspreuk: *tot Nut en Vermaak* te Joure, op Vrijdag den 24 September 1830 te laten Verbiljarten, en vrij te vereeren: Eene fraaije *ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS* tot Prijs, en eene extra fraaije *GESCHILDERDE DITO* tot Premie. Ten elf ure des voormiddags zal men beginnen te spelen, terwijl de Liefhebbers verzocht worden zich voor of op dien tijd in persoon of door gefrankeerde brieven aan te geven.

Gedurende de Kermis zal er telken avond DANSPARTIJ gegeven worden ten haren huize, en op Dingsdag den 28 dezer VUURWERK, ILLUMINATIE en DANSPARTIJ.

BILJARTPARTIJ.

Met vereischt consent gedenkt de Logementhouder JOHANNES SCHAAFSMA, in het Tolhuis te Joure, op Zaturdag den 25 September 1830, te laten Verbiljarten: Eene extra fraaije en net bewerkte *ZILVEREN TABAKSDOOS* tot Prijs, en een *ZILVEREN KURKENTREKKER* tot Premie. — De Liefhebbers worden uitgenoodigd, zich denzelfden dag des voormiddags ten 9 ure, bij opgemelden Logementhouder aan te geven.

Voorts verwittigt hij het geëerde Publiek, dat op Vrijdag den 24 September en volgende dagen gedurende de Kermis, ten zijnen huize zal gegeven worden BUIKSPRAAK en DANSPARTIJ.

)o( )o( )o(Een gehuwd TUINMAN, van middelbare jaren, zijn werk wel verstaande, en van goede Getuigschriften voorzien, zag zich gaarne geplaatst op November eerstkomende of Februarij 1831. Nader onderrigt met gefrankeerde brieven bij *J. BEITSMA*, in het Zaailand, no. 263, te Leeuwarden.

)o( )o( )o(Een ongehuwd BAKKERSKNECHT, ongeveer 30 jaren oud, zijn werk goed verstaande, kan van stonden aan werk bekomen. Nader onderrigt bij *T. GIESEN*, Koopman in de Weert, te Leeuwarden. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(Een GROFSMIDSKNECHT, zijn werk gedeeltelijk verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij *TJEERD ROELOFS VAN DER VELDE*, te Achlum.

* * * * NU OF NOOIT! Vaderlandsche Ontboezeming, na het ontstaan van het Oproer in een gedeelte van Belgie, in gr. 8vo, à 25 cents.

Bij het lezen van 's Konings woorden in den Staatsraad: MIJN LOT IS DAAR BOVEN BESLIST ENZ., in gr. 8vo, à 10 cents.

Deze 2 stukjes zijn heden van de Pers gekomen te Utrecht bij J. G. VAN TERVEEN EN ZOON, en alom verzonden.

BLOEMBOLLEN.

De ondergeteekende herinnert door deze, dat hij zich weder belast met de uitvoering van *Commissien* op *BLOEMBOLLEN*, *ZADEN*, enz., en beveelt zich alzoo ten vriendelijksten aan. P. DE VRIES, Pz., *Commissionair te Leeuwarden.*

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K, no. 176.